

Vägledning angående samtycke i samband med vaccination

När vaccination ska ges ska det alltid finnas ett samtycke. Det finns flera olika typer av samtycken som kan vara aktuella beroende på den enskilde personens förmåga att ta del av informationen, kunna ta ställning samt förmedla sig.

Samtycke kan vara muntligt, skriftligt, presumtivt eller hypotetiskt. Anhörig, god man och förvaltare kan inte ge samtycke men kan vara ett stöd för vårdpersonalen när det gäller presumtivt och hypotetiskt samtycke.

Presumtivt samtycke

Ett presumerat samtycke är ett antagande om samtycke. Det bygger på att den som ska vidta åtgärden förutsätter att den är förenlig med den enskildes vilja utan att samtycket har kommit till uttryck. Det handlar om situationer då den enskilde är fullt medveten om vad som planeras och faktiskt samtycker till åtgärden i fråga, men inte låter detta samtycke komma till uttryck. Det går i denna situation endast att anta – eller presumera – att den enskilde samtycker.

Ett presumerat samtycke måste bygga på att den berörde har informerats om den planerade åtgärden och då inte har gett uttryck för någon motvilja mot att den genomförs.

Hypotetiskt samtycke

Med hypotetiskt samtycke förstås att något samtycke faktiskt inte föreligger från den det gäller, men att personen skulle ha samtyckt till åtgärden om han eller hon hade givits tillfälle att ta ställning i frågan.

Personer som har demenssjukdom, demensliknande symptom eller funktionsvariation har alla en individuell problematik och deras förmåga att lämna samtycke skiljer sig åt. Förmågan kan också variera för den enskilde individen från dag till dag. Detta betyder att verksamheten alltid måste arbeta systematiskt för att göra den enskilde delaktig utifrån dennes förmåga och ständigt överväga om ett samtycke kan anses föreligga. Det är inte heller ovanligt att dessa personer saknar förmåga att ge uttryck för sin inställning. Detta medför att det enda samtycke som kan bli aktuellt är ett hypotetiskt samtycke.

Dokumentation

Samtycke ska dokumenteras i personens journal. När det gäller vaccination mot covid-19 i Region Kalmar län samt hälso- och sjukvården i länets kommuner dokumenteras samtycket i journalsystemet MittVaccin. Övriga aktörer som inte använder MittVaccin dokumenterar i sitt journalsystem.

Smittskyddsläkaren	Webbplats Ltkalmar.se/smittskydd	E-post smittskydd@regionkalmar.se	
Postadress Smittskydd och Vårdhygien Länssjukhuset 391 85 Kalmar	Besöksadress Hus 17, plan 2 Länssjukhuset Kalmar	Telefon 0480-840 00	Fax 0480-845 31

Referenser

[Frågor och svar välfärdsteknik och juridik, Sveriges kommuner och regioner](#)

[En nationell strategi för demenssjukdom - Underlag och förslag till plan för prioriterade insatser till år 2022 \(Socialstyrelsen.se\) juni 2017 sid 34](#)

Ändringshistorik

Datum	Ändring	Utförd av
2021-01-11	Dokumentet upprättat	Ann-Katrin Wilhelmsson